

....

ВАШИ ПРЕВЪЗХОДИТЕЛСТВА,

Благодаря на прекрасния оркестър на Софийската филхармония и на нейния виртуозен диригент маестро Найдено Тодоров за чудесното въведение в днешната празнична вечер.

Няма по-подходящ момент от Националния празник на Република България 3 март, за да си спомним отново, че връзките между българи и румънци са вековни. Винаги ще помним героизма и саможертвата на румънските воители през 1877 – 1878 г. при Плевен, Гривица, Оряхово, Смърдан, Видин. Винаги ще помним безкористната закрила, която румънският народ дава през втората половина на XIX век за най-светлите личности в нашата история.

Българският народ винаги ще е дълбоко признателен и благодарен на румънският народ за приноса му за освобождението на България и за възстановяването на българската държавност, чиято 147-годишнина отбелязваме днес.

Няма по-подходящо място от световноизвестната сграда на Румънския Атенеум в центъра на Букурещ, за да отбележим с дълбоко удовлетворение голямото разнообразие на вековните връзки на българи и румънци, особено през втората половина на XIX век.

Тук, в тази зала, се гордеем със съществения принос на българските дарители, чиято благотворителност заслужава всеобщо признание. През 1886 г. Евлоги Георгиев дарява 200 000 леи в злато за изграждането на Атенеума. Също с 200 000 леи в злато безвъзмездно финансира създаването на университетската фондация "Карол I" към Букурещкия университет за „подкрепа на бедни, но трудолюбиви студенти“. Евлоги Георгиев дарява 100 000 леи и на болницата в Галац, много средства на други румънски организации и институции. С най-дълбоко професионално уважение ще отбележа, че от месец юли 1879 г. Евлоги Георгиев е и първият посланик на съвременна България в Румъния. Значителен е и финансовият принос за построяването на Румънския Атенеум на Димитър Хадживасилев. Той се почита в Румъния и като дарител за построяване на Държавното търговско училище в Букурещ, на приюта „Елена Доамна“ и редица други.

Днес „Старият град“ на Букурещ е един от символите на града и привлича милиони туристи от цял свят. Изграждането на „Малкия Париж“ през втората половина на XIX век е важна пресечна точка и пример за вековните връзки между българи и румънци. Нашите предци са се възползвали от свободата и икономическия прогрес и с предприемачески дух заедно са поставяли здравите темели на модерната румънска столица.

Една от многото в историческия център на Букурещ, но най-знакова, сграда, изградена от българи през този период, е „Солаковият хан“. Ханът е бил седалище на организирането на революционната борба на българите и в различни периоди е бил обитаван от най-светлите личности в историята на България Васил Левски, Христо Ботев, Георги

Раковски, в него е била и печатницата на Любен Каравелов. Приветстваме горещо инициативата на Община Букурещ за възстановяване на „Солаковия хан“ и превръщането му в „Общинско културно пространство“. Изразявам специална благодарност към кмета на Букурещ Никушор Дан за неговото съгласие значителна част в бъдещия „Солаков хан“ да бъде отделено на историята на българското присъствие в Хана, в Букурещ и в Румъния през втората половина на XIX век, както и за възможността представители на Посолството да участват в специалната общинска комисия, изготвяща проекта за реконструкция на „Солаковия хан“. Този факт е най-убедителният пример, че българи и румънци уважават и съхраняват заедно нашето общо културно-историческо наследство. Благодаря Ви, г-н Кмете!

ВАШИ ПРЕВЪЗХОДИТЕЛСТВА,

ДАМИ И ГОСПОДА,

Тези дни се навършват две години откакто България и Румъния издигнахме отношенията ни на ниво „стратегическо партньорство“. Въпреки относителните ограничения, налагащи се от поредицата предсрочни парламентарни избори в България и от провеждането на четири различни избори в Румъния през 2024 г., двете страни съумяхме да постигнем най-висока динамика, многообразие и задълбоченост в нашите отношения. Благодаря на водещите политици в България и в Румъния, че поставят двустранните отношения като най-важен приоритет, което води до отлични резултати.

Сигурността и отбраната са най-силно развитата сфера на сътрудничество в отношенията между България и Румъния в последно време. Като страни-членки на НАТО двете държави, и в двустранен план, и в рамките на Алианса, носим с гордост своята отговорност за стабилността на Югоизточния фланг на НАТО. С удовлетворение ще отбележа по-специално и отличното ни сътрудничество за сигурността в Черно море. Тази вечер с нас са началникът на отбраната на Румъния ген. Георгица Влад, командващите и заместник-командващи на различни видове въоръжени сили, много генерали и висши военни от Румънската армия. Благодаря Ви, скъпи приятели, за това сътрудничество, което прави НАТО и нашите страни по-силни и защитени, а българският и румънският народ живеят спокойно в мир.

България и Румъния посрещнахме 2025 г. с историческо за страните и народите ни постижение. Окончателно отпадна контролът по сухопътните ни граници и по този начин станахме пълноценна част от Шенгенското пространство. Доказахме, че когато сме заедно сме по-силни! Данните от първите два месеца на 2025 г. вече сочат огромното положително влияние за бизнеса, туризма и контактите между българи и румънци.

Позволете ми да посоча още един пример за благоприятното влияние на пълноценното членство на България и Румъния в Шенген. Повече от 20 години съществува идея за изграждане на ферибот между дунавските градове Тутракан и Олтеница. Благодарение на отпадането на необходимостта от гранично-контролни пунктове, се

улеснява пускането на тази фериботна линия. Впечатлен съм от инициативността и кооперативността на кметовете на Тутракан д-р Димитър Стефанов и на Олтеница Михаица Константин Бещя, с които положихме стартирането на проекта. Оптимист съм, че ако бъдат изпълнени всички бюрократични процедури, още в началото на лятото може да стартира фериботът Тутракан – Олтеница. По този начин на картата на свързаността между България и Румъния на 409 км по границата на р. Дунав, освен двата моста и 5 работещи ферибота, ще се появи още един. Малка, но важна крачка за решаване на хроничния проблем на свързаността между България и Румъния.

Бих желал да маркирам съвсем накратко отличното сътрудничество между България и Румъния в сферата на енергетиката. Освен съществуващите проекти, които са важни за преноса на енергоносители и към Република Молдова, от значение е скоростта с която България и Румъния, съвместно с Гърция, ще успеем да изградим и мултимодален коридор между нас. В него освен преноса на енергоносители, се дава шанс за изграждане на шосейна, ж.п. и дигитална инфраструктура от значение не само за България, Румъния и Гърция, но и за НАТО и ЕС.

Румънските туристи продължават да са на първо място сред чуждестранните туристи, посещаващи България, а българските – на първите места сред чуждестранните граждани, посещаващи Румъния. Румъния е на второ място сред външнотърговските партньори на България, а България – сред първите 4-5 чуждестранни партньори на Румъния. Убеден съм, че моите колеги – посланиците на различни страни, ще оцените защо с такова удовлетворение съобщавам тези факти.

Накрая ми позволете да се обърна към моите български сънародници. Благодаря ви за всичко, което правите, за да пазите българщината, българския език, бит, обичаи и традиции! Благодаря ви, че се възползвате пълноценно от всички условия, които румънската държава предоставя на националните малцинства, включително на българското. Благодаря ви, че сте пълноценна част от обществото на европейска Румъния!

Сред нас е и народният представител на Българското национално малцинство в Камарата на депутатите на Румъния г-н Георги Наков. Г-н Наков, вие представяте по най-достойния начин нашите сънародници в румънския парламент! Благодаря Ви!

И още нещо. Г-н Георги Наков от дълги години е и отличен почетен консул на България в Тимишоара.

В тази връзка имам удоволствието да съобщя, че вече имаме съгласието на българската и на румънската страна и само след два дни в Клуж Напока ще открием второ почетно консулство на България в Румъния. Приветствам сред нас новия почетен консул г-жа Шефания Берчу. Желая Ви, уважаема г-жо Берчу, с ентузиазма и с много положителната енергия, с които встъпвате в тази важна функция, дълги години да допринасяте за развитието на икономическите, културни, академични, междучовешки отношения между България и окръзите в Румъния, които са във Вашия консулски окръг. Успех!

ВАШИ ПРЕВЪЗХОДИТЕЛСТВА,

ДАМИ И ГОСПОДА,

Бих желал да благодаря специално на спонсора на днешното събитие, без чиято щедра помощ тази вечер не можеше да се състои!

От името на моята съпруга Йоана и от мое име ви благодаря, че уважихте поканата ни да бъдем заедно на Националния празник на България 3 март.

Нека заедно се насладим на майсторството на оркестъра на Софийската филхармония под диригентството на маестро Найден Тодоров и с участието на солиста Георги Черкин.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!